

OPNAMEBELEID IBW ZAGAN

1. DOEL VAN HET OPNAMEBELEID

Het opnamebeleid van het IBW Zagan bewaakt de instroom van nieuwe bewoners zodat de functie en de doelgroep van de zorgvorm Beschut Wonen gerespecteerd blijven binnen de eigen klemtonen en accenten die de organisatie legt. Zagan richt zich naar specifieke doelgroepen, stelt daar locaties voor vrij en biedt een op deze doelgroepen aangepaste begeleiding.

2. OPNAMECRITERIA

2.1. Algemeen

De doelgroep van IBW's werd in algemene termen vastgelegd in de regelgeving van de IBW's (KB 7 juli 1990):

“Personen die geen voltijdse ziekenhuisbehandeling vereisen en om psychiatrische redenen in hun leef- en woonmilieu geholpen moeten worden bij het verwerven van sociale vaardigheden en waarvoor aangepaste dagactiviteiten moeten worden georganiseerd”

Om in aanmerking te komen voor begeleiding in Zagan gelden de volgende **algemene inclusie- en exclusiecriteria**:

Psychiatrische criteria :

- Een DSM IV-diagnose bij voorkeur gesteld door een psychiater, is een noodzakelijke voorwaarde voor de start in beschut wonen.
- De psychiatrische problematiek dient voldoende gestabiliseerd te zijn. Mogelijke drugsafhankelijkheid is in remissie of sterk onder controle.
- Ook mensen met een psychiatrische problematiek in combinatie met een verslavingsproblematiek in remissie of in combinatie met een mentale beperking komen in aanmerking. Ze behoren zelfs tot bijzondere doelgroepen van het IBW Zagan.
- Er dient voor deze zorgvorm een voldoende motivatie aanwezig te zijn bij de kandidaat bewoner en de zorgvorm beschut wonen moet geïndiceerd zijn door een professioneel psychiatrisch netwerk. De kandidaat bewoner voor een groepswooning moet bereid zijn en de mogelijkheid hebben om te functioneren in groep.

Socio-demografische criteria :

- Zagan richt zich tot mannen én vrouwen.
- Ook koppels behoren tot de doelgroep op voorwaarde dat beiden voldoen aan alle doelgroepcriteria.
- Alleen meerderjarigen komen in aanmerking.
- Ouderen behoren tot de doelgroep voor zover haalbaar in beschut wonen en zij nood hebben aan specifieke begeleiding die niet kan geboden worden door de voorzieningen uit de bejaardensector.
- Er is in principe voor de instroom geen regionale afgrenzing. Enkel de woningen in Deinze zijn gereserveerd voor kandidaat bewoners uit deze ruime regio.
- Mensen met een interneringsstatuut kunnen geïnccludeerd worden enkel indien ze worden verwezen door een psychiatrisch ziekenhuis dat kan optreden als vangnet bij crisis.

Functionele criteria :

- De bewoner dient in medisch-psychiatrische behandeling te zijn bij een psychiater uit vrije keuze. Privé-praktijk, in een CGZ, een polikliniek van een PZ of een andere ambulante voorziening. Bovendien dient de cliënt de behandelingsadviezen van deze psychiater en/of de huisarts op te volgen.

- Bewoners kunnen instromen voor een relatief lang verblijf (consolideren van het bereikte psychisch evenwicht in zo normaal mogelijke woonsituatie buiten ziekenhuismuren) maar zo mogelijk en idealiter in een doorstroomtraject naar een meer autonoom bestaan buiten de voorziening.
- De cliënt heeft nood aan brede maatschappelijke en gecoördineerde begeleiding op de verschillende levensdomeinen en dient zelf een begeleidingsvraag te hebben. De bewoner beschikt over een aangepaste gestructureerde dagactiviteit of is bereid deze op te nemen.
- De cliënt dient te beschikken over een voldoende algemeen zelfredzaamheidsniveau of minstens over voldoende leermogelijkheden op het vlak van ADL-activiteiten. Zo dit leervermogen minimaal is kunnen zorgtaken of ADL-taken door de bewoner ingekocht worden bij reguliere thuiszorg.

2.2. Specifieke doelgroepen

Doorgangshuis:

Een specifieke woning met vijf plaatsen voor een tijdelijk verblijf. Mensen kunnen er kennis maken (experimenteren) met de zorgvorm beschut wonen, meer bepaald met het leven in groepsverband. Er wordt uitgegaan van een verblijf van 6 maanden waarna een heroriëntatie gebeurt. De bewoner kan dan opteren om binnen de zorgvorm beschut wonen een nieuwe plek (woning) te kiezen waar zijn of haar traject kan verdergezet worden zonder een vooraf bepaalde beperking in de tijdsduur. Of de bewoner kan dan reeds kiezen voor een meer zelfstandige woonvorm buiten beschut wonen of opteren voor een terugkeer naar de residentiële psychiatrie voor een heroriëntatie. Een brede instroom is hier mogelijk.

Tussenhuis:

In nauwe samenwerking met de Therapeutische Gemeenschap voor dubbel diagnose De Sleutel, worden ex-bewoners van deze TG, in de overgang naar zelfstandig wonen nog een periode van ca. één jaar gehuisvest en begeleid in een 'tussenhuis'. Enkel mensen verwezen door deze TG kunnen het beschut-wonen-programma in dit tussenhuis doorlopen.

Zorghuizen:

Drie locaties richten zich tot (meestal oudere) bewoners en kandidaat bewoners die omwille van hun grote zorgbehoefte - die vaak gerelateerd is aan hun mentale beperking of zeer lange voorliggende psychiatrische geschiedenis en hospitalisatie (met defect) - een grotere zorgafhankelijkheid hebben. In deze woningen wordt zeer intensief samengewerkt met de reguliere thuiszorgdiensten. Zagan kiest om ook deze doelgroep op te nemen en reserveert daarvoor deze specifieke extra omkaderde plaatsen voor kandidaten die voldoen aan dit profiel.

Huis voor mensen met verslaving aan alcohol en/of medicatie:

Eén locatie met vier plaatsen is gereserveerd voor bewoners en kandidaat-bewoners die uit de verslavingszorg komen. Om goede tools te ontwikkelen wordt hier in een liaison samengewerkt met één vaste verslavingsunit van een psychiatrisch centrum. Gelet op de specifieke benadering en liaison met de afdeling is de instroom voor deze locatie beperkt tot patiënten van deze afdeling. Ook hier is het verblijf per definitie tijdelijk.

Plaatsen voor mensen uit een specifieke regio:

Mee gestuurd en ondersteund door een Netwerk Sociale Psychiatrie voor de regio Deinze stelt Zagan zes plaatsen ter beschikking in de stad Deinze. Hier wordt de doelgroep vooral bepaald door de afkomst van de bewoners. Kandidaten afkomstig uit en met een relevante binding met deze regio krijgen hier steeds voorrang.

Doorstroomstudio's:

Het IBW stelt veertien individuele studio's ter beschikking aan haar doelgroep. Deze studio's hebben de functie van een doorstroomstudio. Dit wil zeggen dat enkel bewoners uit de eigen groepswoningen naar deze plaatsen kunnen doorgroeien indien er zowel bij hen zelf als voor de woonbegeleiding een duidelijke indicatie voor- en bij de bewoner motivatie is naar uitstroom buiten de voorziening. Het verblijf in een studio wordt dus enkel aangewend als voorbereidende stap naar zelfstandig wonen en zodoende beperkt tot ca. 2 jaar. Het IBW reserveert echter twee gelijkvloerse studio's voor bewoners die omwille van hun fysieke beperktheden een aan hun handicap aangepaste studio nodig hebben. Voor hen is de doorstroomfunctie niet van toepassing.

3. PROCEDURE

De intakeprocedure beschrijft de wijze waarop aanmeldingen voor nieuwe bewoners worden behandeld.

- Zagan beschikt over een in te vullen intakedocument dat sinds enige tijd een gemeenschappelijk aanmeldingsformulier is voor alle Oost-Vlaamse IBW's. Het kan op vraag via briefwisseling of mail naar de verwijzer verstuurd worden en is ook beschikbaar op de website van het provinciaal overlegplatform POPOV GGZ.
- De intakeprocedure start met de ontvangst van een ingevuld aanmeldingsformulier. In een beperkt aantal gevallen komen kandidaat bewoners al eerder langs, vrijblijvend ter kennismaking.
- Bij een eerste lezing van het document wordt nagegaan of de kandidaat bewoner voldoet aan de algemene opnamecriteria en of er eventueel sprake is van een bijzondere doelgroep. Afhankelijk daarvan wordt er door twee medewerkers van het team een intakegesprek gevoerd. Eerst met de kandidaat zelf, later met de verwijzer. Indien het gaat over een aanmelding voor een bijzondere doelgroep worden woonbegeleiders ingezet die werken met deze respectieve doelgroep.
- De eerste bevindingen van het intakegesprek worden op basis van een schriftelijk verslag besproken in de teamvergadering en getoetst aan de algemene inclusie- en exclusiecriteria. Indien de kandidaat wordt weerhouden volgt een gesprek met de beleidsarts in de kantoren van de organisatie. Zijn bevindingen, samen met deze van de intakers/woonbegeleiders bepalen of de kandidaat definitief weerhouden wordt en op de wachtlijst komt. Het team kan zo nodig de verantwoordelijke voor de intake vragen om bijkomende informatie in te winnen. De kandidaat en zijn/haar verwijzer worden van de teambeslissing op de hoogte gesteld en de kandidaat wordt volgens chronologie van de aanmelding en beslissingen op de wachtlijst of de bijzondere wachtlijsten geplaatst.
- Zagan kiest ervoor om de wachtlijsten nooit langer te houden dan 6 kandidaten. Pas indien de wachtlijst onder dit aantal zakt worden aanmeldingen verder afgewerkt door middel van intakes. Na elke aanmelding worden de verwijzers schriftelijk van deze gang van zaken op de hoogte gebracht.
- Het IBW Zagan werkt samen met enkele tientallen verwijzers. Gelet op de nauwe binding in het samenwerkingsverband kunnen kandidaten van het psychiatrisch centrum Dr. Guislain, indien deze voldoen aan de opnamecriteria met voorrang behandeld worden.
- Bij open plaatsen krijgen interne transfers voorrang op de wachtlijst.
- Indien een plaats vrij komt worden de kandidaat en de verwijzer verwittigd en de intrek afgesproken. In uitzonderlijke gevallen kunnen enkele proefdagen ingesteld worden. In uitzonderlijke gevallen en indien aangewezen wordt met de verwijzer en de kandidaat een proefperiode afgesproken. Die kan gaan van een week tot maximum een maand.